

**Project 'Preventief
Buurtbeheer' in de
Van der Pekbuurt
(stadsdeel Noord)**

**Rapportage 1e fase
(eind 1990 - medio 1992)**

**Amsterdam, 11 november 1992
Van Dijk, Van Soomeren en Partners B.V.
Drs J.E. Bruinink
Drs M. van der Gugten**

Inhoudsopgave

	Pagina:
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding en achtergrond	1
1.2 Doelen en hoofdlijnen van het buurtbeheerproject	2
1.3 Probleemstelling en opzet van de evaluatie	3
1.4 Gegevensverzameling	4
1.5 Leeswijzer	5
2 Projectorganisatie	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Voorgeschiedenis	6
2.3 Kenmerken 'oude' organisatiestructuur	6
2.4 Kenmerken huidige organisatiestructuur	7
2.5 Organisatie-onderzoek	9
2.6 Samenwerking en draagvlak	11
2.7 Conclusies	11
3 Plan van aanpak	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Woonconsulent(en)	13
3.3 Stand van zaken van projecten	14
3.4 Conclusies	21
4 Strategische analyse	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Problematiek	23
4.3 Prioriteiten	26
4.4 Aanpak	27
4.5 Conclusies	27
5 Conclusies en aanbevelingen	28
5.1 Algemeen	28
5.2 Conclusies	28
5.3 Aanbevelingen	31
Bijlage: Samenhang projecten buurtbeheerplan Van der Pekbuurt	34

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond

De gemeente Amsterdam is één van de twaalf gemeenten die participeren in het experimentele programma Buurtbeheer en Criminaliteitspreventie, dat is geïnitieerd door het ministerie van Justitie (Directie Criminaliteitspreventie). In samenwerking met de betrokken stadsdelen is in oktober 1990 door de coördinator Bestuurlijke Preventie¹ een subsidie-aanvraag ingediend voor een drietal projecten in de gemeente Amsterdam. Het ministerie van Justitie heeft vervolgens besloten twee Amsterdamse buurtbeheerprojecten te ondersteunen met een meerjarige financiële bijdrage, te weten de Van der Pekbuurt (stadsdeel Noord) en de Diamantbuurt (stadsdeel De Pijp)². Daarnaast worden voor deze projecten ook financiële middelen van de gemeente Amsterdam en de betrokken stadsdelen ingezet.

De kern van de Amsterdamse aanpak richt zich op het verminderen van criminaliteit, overlast en gevoelens van onveiligheid via een bredere buurtbeheeraanpak. De accenten worden daarbij gelegd op:

- het verbeteren van de afstemming van werkzaamheden van beheerders van gebouwen en openbare ruimte;
- het intensiveren van de samenwerking tussen het lokale bestuur (gemeente en stadsdelen), uitvoerende diensten, instellingen en bewoners;
- het vergroten van de betrokkenheid van bewoners bij hun dagelijkse leefomgeving.

In de beide bovengenoemde buurten kon bij de start van de projecten aangesloten worden op een reeds aanwezige organisatorische infrastructuur. De verantwoordelijkheid voor de opzet en uitvoering van de projecten ligt bij de betreffende stadsdeelbesturen. De centrale stad heeft vooral een ondersteunende taak in de richting van de projecten. Die taak laat zich als volgt omschrijven:

- het organiseren van een periodiek voortgangsoverleg tussen vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie, de centrale stad en de beide stadsdelen;
- het overdragen van relevante kennis en ervaringen, die beschikbaar zijn op landelijk, gemeentelijk- en stadsdeelniveau;
- het ter beschikking stellen van financiële middelen (inclusief de bijdrage van de rijksoverheid);
- het laten uitvoeren van een evaluatie-onderzoek naar de voortgang en de effecten van de projecten;

Voor wat betreft het laatste gedachtenstreepje heeft de gemeente Amsterdam opdracht verleend aan Van Dijk, Van Soomer en Partners (DSP) om het evaluatie-onderzoek uit te voeren³. Deze rapportage maakt onderdeel uit van dit onderzoek

1 Ten tijde van de subsidie-aanvraag was dit nog het Coördinatiepunt Vandalismepreventie. Begin 1992 is dit coördinatiepunt verbreed tot Bestuurlijke Preventie van Veel Voorkomende Criminaliteit en binnen de gemeentesecretarie verschoven van de sectie CER/Jeugdbeleid naar de afdeling Algemene Bestuurlijke en Juridische Zaken (ABJZ).

2 In de (11) andere gemeenten in Nederland kwamen in totaal 16 projecten voor ondersteuning in aanmerking, zodat het totaal aantal projecten op 18 ligt.

3 Het volledige evaluatieplan is opgenomen in bijlage 4 van de subsidieaanvraag en in kort bestek tevens weergegeven in paragraaf 1.3 van deze rapportage.

en verschaft inzicht in de voortgang van het buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt gedurende de periode eind 1990 tot medio 1992.

1.2 Doelen en hoofdlijnen van het buurtbeheerproject

De Van der Pekbuurt⁴ is een buurt die kampt met toenemende leefbaarheidsproblemen. Om deze problematiek te kunnen aanpakken is door het stadsdeel en in nauwe samenwerking met het Woningbedrijf Noordwest (dat vrijwel alle woningen in de Van der Pekbuurt beheert) medio 1990 reeds een preventief buurtbeheerplan ontwikkeld.

Tegen deze achtergrond is gekozen om een buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt van start te laten gaan. In de subsidie-aanvraag werd deze buurt als volgt gekenschetst:

- er is sprake van een vrij aanzienlijke problematiek op het gebied van criminaliteit, onveiligheid en overlast;
- de problemen zijn nog niet dusdanig ernstig, dat een aanpak samen met bewoners onmogelijk is geworden;
- er is reeds sprake van een actieve bemoeienis met de problemen in de Van der Pekbuurt (met name vanuit het Woningbedrijf), waarbij ook een aantal actieve bewoners betrokken is.

De specifieke doelen van buurtbeheer in de Van der Pekbuurt zijn:

- de criminaliteit en overlast en aanverwante leefbaarheidsproblemen in de projectbuurt verminderen;
- gevoelens van onveiligheid bij buurtbewoners terugdringen.

Deze twee hoofddoelen dienen te worden bereikt door uit te gaan van de volgende subdoelen.

- Er moet beter samengewerkt worden door de instanties die bemoeienis hebben in de buurt met veiligheid en leefbaarheid (**integrale aanpak**).
- Gezien de problematiek van de buurt zal veel aandacht besteed moeten worden aan de **woonproblematiek** (conflicterende leefstijlen/culturen, overlast van problematische bewoners).
- De fysieke leefbaarheid van de buurt (zowel de woningen als de openbare ruimte) zal op peil gehouden moeten worden door een actief **fysiek beheerbeleid**.
- De objectieve **onveiligheid** (vandalisme, inbraak, diefstal) zal verminderd moeten worden door het treffen van criminaliteitspreventieve maatregelen. Wat betreft het verminderen van **onveiligheidsgevoelens** vereist de (vrij grote groep) bejaarden extra aandacht.
- De **bewoners** moeten actief betrokken worden bij het buurtbeheerproject.

Bij de start van het project (begin 1991) kreeg de Initiatiefgroep Sociale Vernieuwing Van der Pek, waarin alle bij de buurt betrokken instanties en (bewoners)organisaties zitting hebben, de verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen, coördineren en afstemmen van de uit te voeren activiteiten. Daartoe heeft deze groep aan het Instituut Jeugd en Welzijn van de Vrije Universiteit de opdracht verstrekt om de sociale woonproblematiek in de Van der Pekbuurt in kaart te brengen en aan de hand daarvan een plan van aanpak op te stellen ten behoeve van het buurtbeheer-

4 Tot het buurtbeheergebied behoren ook delen van Disteldorp en de Gentiaanbuurt (met 494 woningen). Korthedshalve wordt verder gesproken van de 'Van der Pekbuurt'.

project⁵. Dit plan van aanpak, waarin in totaal 21 deelprojecten staan beschreven, vormt in feite de hoofdlijn van het buurtbeheerproject (zie hoofdstuk 3).

1.3 Probleemstelling en opzet van de evaluatie

In het evaluatieplan met betrekking tot de Amsterdamse projecten 'preventief buurtbeheer' is de centrale probleemstelling als volgt geformuleerd:

"In hoeverre is buurtbeheer een effectieve methodiek om criminaliteit, overlast en gevoelens van onveiligheid terug te dringen in een buurt die gekenmerkt wordt door een meervoudige achterstandsproblematiek?"

Om deze probleemstelling te kunnen beantwoorden zijn zowel gegevens nodig over de feitelijke ontwikkeling van de criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens (effectevaluatie), als informatie over de wijze waarop het project is uitgevoerd (procesevaluatie).

Zowel de proces- als effectevaluatie worden uitgevoerd door Van Dijk, Van Soomeren en Partners (DSP).

Voor wat betreft de **effectevaluatie** blijft de rol van DSP beperkt tot het interpreteren van registratiegegevens, die door Woningbedrijf Noordwest en het wijkbureau van de politie Klimopweg (aangiftecijfers) worden bijgehouden en aangeleverd. Aanvullend worden ook gegevens geraadpleegd uit de verschillende registraties van instanties die spreekuur in de buurtwinkel houden. Daarnaast wordt binnen het buurtbeheerproject gestreefd naar een (effect)evaluatie en registratie per maatregel. De effectgegevens die hieruit naar voren komen, worden ook door DSP verwerkt⁶. Tenslotte wordt nog op twee momenten een bewonersonderzoek in de Van der Pekbuurt uitgevoerd. Het coördinatieteam (zie paragraaf 2.4) gaat dit organiseren. De eerste meting staat gepland voor eind 1992.

De **procesevaluatie** is onder meer gericht op de volgende deelvragen:

- Hoe (en hoe goed) is criminaliteitspreventie ingebed in het buurtbeheerbeleid (organisatie, draagvlak, middelen)?
- Hoe verloopt de implementatie en uitvoering van criminaliteitspreventieve maatregelen? Welke factoren werken belemmerend dan wel bevorderend?
- Welke relatie is er tussen deze factoren en de bredere buurtbeheeraanpak (bijv. verbeterde samenwerking, meer bewonersparticipatie)?
- In hoeverre worden de problemen met de implementatie van criminaliteitspreventie in probleembuurten ondervangen of verminderd door de buurtbeheeraanpak?
- Welke voorwaarden moeten (dus) vervuld zijn, wil criminaliteitspreventie succesvol geïmplementeerd worden in dit type buurten?

5 Zie de afzonderlijke rapportages 'Verbeter de buurt, een onderzoek naar de sociale woonproblematiek in de Van der Pekbuurt, Disteldorp en Gentiaanbuurt' en 'Plan van aanpak ten behoeve van buurtbeheer in de Van der Pekbuurt, Disteldorp en Gentiaanbuurt' van het Instituut voor Jeugd en Welzijn, beide 1991.

6 Overigens heeft DSP ook een 'effectevaluatieplan buurtbeheer Van der Pekbuurt' opgesteld, waarin staat aangegeven wie wanneer welke (effect)gegevens verzamelt en wanneer het betreffende deelproject als succesvol mag worden beschouwd. Dit is echter een soort advies geweest - dat DSP in haar (beperkte) rol als adviseur mag/kan uitbrengen - en behoorde derhalve niet tot de taken van DSP als effectevaluator.

Voor de uitvoering van deze procesevaluatie is/wordt door DSP een tweetal metingen (voor- en nameting) verricht onder de direct betrokkenen bij het buurtbeheer project. De metingen bestaan uit een gesprek met de buurtbeheercoördinator en een schriftelijke vragenlijst onder alle belangrijke participanten bij het buurtbeheerproject⁷. Daarnaast worden relevante vergaderingen en bijeenkomsten bezocht, worden schriftelijke documenten geanalyseerd (bijv. notulen, verslagen en notities) en vindt jaarlijks een interviewronde onder direct betrokkenen plaats. In combinatie met de beschikbare kwantitatieve gegevens wordt deze informatie weer gegeven in de vorm van jaarlijkse tussenrapportages. Via deze tussenrapportages en in de vorm van ad hoc adviezen kan DSP bovendien ondersteuning bieden met betrekking tot de voortgang van het project. Aan het eind van subsidietermijn zal door DSP een integrale eindrapportage over het buurtbeheerproject Van der Pekbuurt worden opgesteld.

1.4 Gegevensverzameling

Gedurende de eerste fase van het buurtbeheerproject zijn de gegevens op de volgende wijze verzameld.

Gesprek buurtbeheercoördinator en schriftelijke vragenlijst:

In januari 1992 heeft een uitgebreid gesprek plaatsgevonden met de dan huidige (alsmede de vorige) buurtcoördinator over de stand van zaken op dat moment. De vragenlijst is aan 23 bij buurtbeheer betrokken personen voorgelegd. Hiervan hebben 8 mensen de vragenlijst ingevuld geretourneerd (respons 35%). De resultaten van deze analyse zijn opgenomen in het rapport 'Uitgebreide rapportage van de 18 projecten Criminaliteitspreventie via buurtbeheer' (oktober 1992).

Aangiftecijfers van de politie:

Door het districts bureau Waddenweg in Noord worden de aangiftecijfers geautomatiseerd verwerkt. Hierdoor is het mogelijk om over een up-to-date overzicht te beschikken van de politie-aangiften in Noord en in de Van der Pekbuurt. Voor deze rapportage zijn voor de Van der Pekbuurt halfjaarlijkse overzichten aangeleverd over de jaren 1990, 1991 en 1992 (eerste helft)⁸.

Mutatiegegevens Woningbedrijf Noordwest

Door het Woningbedrijf worden reeds vanaf 1985 de mutatiegegevens geautomatiseerd verwerkt. In deze rapportage worden de mutatiecijfers van de laatste 5 jaar (1987 - 1991) met elkaar vergeleken.

7 Deze metingen worden door DSP verricht in 18 projecten, die in Nederland gesubsidieerd worden door het ministerie van Justitie in het kader van het experimentele programma 'Buurtbeheer en Criminaliteitspreventie'. De schriftelijke vragenlijst als onderdeel van de meting bestaat uit een Decision Determinants Questionnaire (DDQ) en een serie open vragen.

8 De aangifte-cijfers voor Noord ontbreken, aangezien de politie halverwege 1990 bepaalde delicten anders is gaan registreren (door samenvoegen/uitsplitsen delicten). Aangezien het 'omrekenen' naar de oude delictsindeling voor de Van der Pekbuurt veel tijd in beslag heeft genomen, is afgezien van een zelfde exercitie voor geheel Noord. Hopelijk kunnen volgend jaar de aangiftecijfers voor Noord wel worden meegenomen.

Interviews

Gedurende het afgelopen jaar hebben diverse mondelinge en telefonische interviews plaatsgevonden met achtereenvolgens beide buurtcoördinatoren, de coördinator Sociale Vernieuwing stadsdeel Noord, de woonconsulente en de buurtopzichter stadsdeelwerken (hoofd Buurtonderhoudsploeg).

Enquêtegegevens organisatie buurtbeheer

Eind vorig jaar is besloten om de organisatiestructuur rond het buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt te veranderen (zie hoofdstuk 2). Via een schriftelijke enquête onder betrokkenen bij de buurtbeheerorganisatie is nagegaan of deze verandering volgens hen succesvol is geweest. De resultaten van deze enquête staan weergegeven in paragraaf 2.5.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende eerste hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 nader ingegaan op de organisatorische aspecten van het buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt. In hoofdstuk 3 is de uitvoering van het plan van aanpak beschreven en in hoofdstuk 4 wordt de gehanteerde strategie binnen het project geanalyseerd. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies met betrekking tot de eerste fase van het buurtbeheerproject weergegeven en de aanbevelingen met betrekking tot het vervolg gepresenteerd.

2 Projectorganisatie

2.1 Inleiding

In de stedelijke begeleidingscommissie werd geconstateerd dat de vorm van de projectorganisatie voor de beide buurtbeheerprojecten van grote invloed is op de wijze van uitvoering. Tegen deze achtergrond is besloten om in het evaluatieonderzoek nader aandacht te besteden aan de organisatiestructuur (inzoomstudie). De situatie in stadsdeel Noord is met name interessant, omdat tussentijds de organisatiestructuur is gewijzigd. Om reeds enig zicht te krijgen in de ervaringen met de nieuwe organisatiestructuur, is medio 1992 een schriftelijke enquête afgenomen onder betrokkenen bij de organisatie. In dit hoofdstuk wordt, naast een beschrijving van de oude en de huidige organisatiestructuur, vooral ingegaan op de resultaten van deze enquête.

2.2 Voorgeschiedenis

Begin 1990 neemt Woningbedrijf Noordwest het initiatief voor een samenhangend beheerplan voor de Van der Pekbuurt. Aanleiding voor dit plan⁹ is een drietal hoofdproblemen waar het Woningbedrijf regelmatig tegen aanloopt, namelijk botsende woonstijlen, vandalisme/criminaliteit en overlast als gevolg van onaangepast gedrag. Om deze problematiek aan te kunnen pakken, wordt in het plan ten aanzien van de organisatiestructuur het volgende voorgesteld:

- samenvoegen van de reeds aanwezige twee (bewoners)overleggen, te weten die tussen bewoners en het stadsdeel en bewoners en het Woningbedrijf;
- uitbreiden van dit overleg met een nieuw aan te stellen woonconsulent en buurtopzichter en verder met afgevaardigden van het wijkteam van de politie, van het welzijnswerk en van overige van belang zijnde instanties.

Met het oog op de subsidiemogelijkheden in het kader van de sociale vernieuwing vindt medio 1990 inderdaad een bundeling en uitbreiding van het overleg plaats en is de 'Initiatiefgroep Sociale Vernieuwing Van der Pek' geboren. De aanwezigheid van een organisatiestructuur waarin bewoners betrokken zijn en een plan waarin ruim aandacht wordt besteed aan veiligheid en leefbaarheid, heeft er mede toe geleid dat de Van der Pekbuurt als experiment 'Preventief Buurtbeheer' in aanmerking is gekomen voor subsidie van het Ministerie van Justitie.

2.3 Kenmerken oude organisatiestructuur

De Initiatiefgroep Sociale Vernieuwing Van der Pek, verder korthedshalve als **Initiatiefgroep** aangeduid, bestond uit een vertegenwoordiging van vrijwel alle betrokken instanties en groepen bij het project buurtbeheer: het Woningbedrijf, het stadsdeel (stadsdeelwerken en welzijn), bewonerscommissies en huurdersvereniging, Stichting Bewonersondersteuning (Stibo), Stichting Rand (momenteel Stichting Werkwijzer genaamd), Stichting Wijkvoorzieningen voor bejaarden, speeltuinvereniging, buurthuiswerk, straathoekwerk, (migranten)jongerenwerk, woonconsulent, sociaal raadvrouw, politie (in totaal zo'n 30 à 35 mensen).

9 Het plan is getiteld 'Verbetering woonklimaat Van der Pekbuurt', en is mede gebruikt voor subsidieaanvraag projecten Sociale Vernieuwing 1990.

De Initiatiefgroep vergaderde één keer per zes weken. Ter voorbereiding en ter behartiging van de dagelijkse gang van zaken was een **Agendacommissie** ingesteld, bestaande uit een negental vertegenwoordigers (uit de Initiatiefgroep) van de belangrijkste bij het buurtbeheerproject betrokken instanties. Beide overlegorganen werden voorgezeten door de vertegenwoordiger van het Woningbedrijf, tevens trekker van het buurtbeheerproject.

Al vrij gauw bleek een aantal problemen de kop op te steken die samenhangen met de gekozen organisatiestructuur. Dit was voor Stibo aanleiding om medio 1991 een extern organisatieadviseur in te schakelen inzake advies over de organisatie en coördinatie van het buurtbeheer in de Van der Pekbuurt. De organisatieadviseur schreef vervolgens een adviesnotitie¹⁰, die gebaseerd was op gesprekken met een aantal sleutelfiguren ter beeldbepaling van de situatie en de knelpunten. Over de knelpunten vermeldt de notitie het volgende:

- het is allemaal erg groot,
- de beide (overleg)organen zijn amorf (er zitten heel verschillende invalshoeken en belangen bij elkaar),
- er is geen duidelijke taakomschrijving en -afbakening,
- de mandatering is niet helder en waarschijnlijk van participant tot participant verschillend,
- het geheel is nogal vrijblijvend: er wordt veel over procedures en projecten gesproken, maar weinig over de concrete aanpak, en de (voortgangs-)controle daarop.

Verder wordt gesteld dat de hele structuur gebaseerd lijkt te zijn op de veronderstelling dat wanneer je maar een zo'n breed mogelijk samenwerkingsverband creëert, er 'vanzelf' iets moois en gezamenlijks uitkomt.

In de adviesnotitie wordt dan ook aanbevolen om de afzonderlijke posities en belangen van de participanten te onderscheiden. In het bijzonder geldt dat voor bewoners en instanties, die over het algemeen verschillende belangen, wensen en invalshoeken hebben.

2.4 Kenmerken huidige organisatiestructuur

De huidige organisatiestructuur, eind 1991 ingevoerd, is nagenoeg geheel conform het organisatieadvies uitgevoerd. De Initiatiefgroep is opgesplitst in een **bewonersplatform** enerzijds en een gestructureerd **instellingenoverleg** anderzijds. Deze beide overlegorganen worden overkoepeld door een **coördinatieteam**, waarin naast de buurtbeheercoördinator ook een zestal aangewezen personen vanuit het bewonersplatform en het instellingenoverleg deelneemt.

Bewonersplatform

In de nieuwe structuur is met name de bewonersinbreng van belang. In de oude structuur waren de bewoners wel vertegenwoordigd door de bewonerscommissies en huurdersvereniging, maar deze belangengroeperingen vonden toch te weinig aansluiting bij de (nieuwe) buurtbewoners. In feite werd de verantwoordelijkheid gedragen door een beperkte groep zeer actieve bewoners. Om de participatie van buurtbewoners te vergroten moest een structuur worden gevonden die meer ruimte biedt voor bewonersinbreng. Gekozen is dus voor een bewonersplatform, dat ongeveer maandelijks bij elkaar komt en waaraan in principe een iedere buurtbewoner met ideeën, wensen klachten kan deelnemen. Hoewel op het moment nog niet

10 "Er moet wel iets te managen zijn", M. Ernsting, juli 1991.

gerealiseerd, zouden in de toekomst ook blokvertegenwoordigers (de Van der Pekbuurt telt circa 50 woonblokken) aan het bewonersplatform kunnen deelnemen. In het organisatieadvies was oorspronkelijk twee keer per jaar een wat meer gestructureerde en goed voorbereide buurtvergadering opgenomen. Bij de vaststelling van het organisatiesadvies is besloten om deze buurtvergadering te veranderen in enerzijds een halfjaarlijks Groot Initiatiefoverleg, waarin bewonersplatform, het coördinatieteam, het instellingenoverleg en eventueel derden zitting hebben en anderzijds een bewonersenquête. Deze enquête zal meer bewoners bereiken dan een buurtvergadering, waarvan wordt aangenomen dat die een te kleine doelgroep zal bereiken (hooguit 40 bewoners, waarschijnlijk allen autochtoon).

Instellingenoverleg

Het instellingenoverleg is in feite de oude Initiatiefgroep, nu echter zonder bewonersvertegenwoordiging. Deze overleggroep heeft ook een vergaderfrequentie van ongeveer één maal per maand.

Coördinatieteam

"Een samenwerkingsproject als buurtbeheer vraagt om een effectieve, slagvaardige en gezaghebbende coördinatie dat staat of valt met een heldere omschrijving van taken en bevoegdheden en met een duidelijk en afdwingbaar 'commitment' van de afzonderlijke participanten", zo staat vermeld in het organisatieadvies. Dit kader waarin de coördinatie dient te worden uitgevoerd, is eigenlijk van meer belang dan wie op welke plek de coördinatie uitvoert. Op grond van drie overwegingen is gekozen voor een gedeeltelijk vrijgesteld persoon binnen één van de belangrijkste participerende instanties. Ten eerste is dat voor de coördinatie weliswaar een dagelijkse, maar geen full-time aanspreekbaarheid noodzakelijk is. Ten tweede dat er vanuit het oogpunt van sociale vernieuwing gewerkt moet worden binnen bestaande beleidsinstrumenten en ten derde dat het om budgettaire reden niet mogelijk en wenselijk is om een aparte plek voor een coördinator te creëren. Om het gevaar van een te eenzijdige (organisatorische) aansturing te ondervangen, gaat de voorkeur uit naar een jaarlijks roulerend coördinatorschap.

De situatie is momenteel zo dat, met de invoering van de nieuwe organisatiestructuur, ook het coördinatorschap na het eerste jaar is overgedragen van het Woningbedrijf naar Stibo. De coördinator heeft in het team steun van een afvaardiging van het bewonersplatform (vier bewoners, afkomstig uit zowel de Van der Pekbuurt als de Gentiaanbuurt en Disteldorp) en het instellingenoverleg (twee personen, waarvan een vertegenwoordiger van het Woningbedrijf en van stadsdeelwerken). De vergaderfrequentie van het coördinatieteam is wekelijks.

Met de nieuwe organisatiestructuur is nu ruim een half jaar ervaring opgedaan. Tevens zijn de taken en bevoegdheden van het coördinatieteam door het bewonersplatform en het instellingenoverleg vastgesteld. Om de ervaringen met de nieuwe structuur te kunnen peilen en aan de hand daarvan de taken en bevoegdheden van het coördinatieteam (nog) te kunnen bijstellen, is gekozen voor een schriftelijke enquête onder de betrokkenen bij de organisatie van buurtbeheer (juni 1992).

2.5 Organisatie-onderzoek

In totaal zijn medio 1992 30 enquêteformulieren (met gesloten vragen) uitgezet onder nagenoeg alle betrokkenen bij de organisatie van buurtbeheer(-projecten). Daarvan zijn er 17 ingevuld geretourneerd, wat neerkomt op een respons van 57 procent. Het betreft 7 respondenten uit het instellingenoverleg en 9 respondenten uit het bewonersplatform. De coördinator buurtbeheer, die aan beide overleggen deelneemt, vormt de 17e respondent. Zijn mening staat verwoord bij de (in totaal 4) respondenten uit het coördinatieteam.

Omdat het om een gering aantal respondenten gaat, wordt afgezien van een presentatie van aantallen en/of percentages; het gaat in deze paragraaf meer om de grote lijn die uit de enquête naar voren komt.

Allereerst de 7 respondenten uit het **instellingenoverleg**. Wanneer het geheel wordt overzien, dan is iedereen die ook de oude organisatiestructuur heeft meegemaakt het er over eens dat de huidige organisatiestructuur beter functioneert dan de oude organisatiestructuur. Uitgedrukt in een rapportcijfer scoort de huidige structuur volgens de respondenten gemiddeld een 7.

De belangrijkste bevindingen van de respondenten uit het instellingenoverleg staan hieronder vermeld.

- De respondenten uit het instellingenoverleg zijn over het algemeen bij 2 of meer concrete projecten betrokken.
- Globaal beoordelen zij het instellingenoverleg als een overlegvorm met een gedeeltelijke afspiegeling van instellingen die actief zijn in de Van der Pekbuurt, die in de juiste frequentie vergadert en waarin het aantal onderwerpen dat aan bod komt goed gekozen is.
- Toch krijgen volgens hen bepaalde projecten/onderwerpen (nog) niet de aandacht die zij verdienen. Ze zich dan ook in meerderheid uit voor het incidenteel invoeren van themabijeenkomsten¹¹, waarin bewoners en instellingen gezamenlijk één thema behandelen.
- Verder vinden zij dat afspraken, die tijdens het overleg worden gemaakt, meer gedeeltelijk dan geheel worden nagekomen.
- De respondenten spreken zo af en toe buiten het overleg om met andere betrokkenen bij het buurtbeheerproject.
- Vrijwel iedereen geeft aan gedeeltelijk tot goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen rondom buurtbeheer.
- Voorts beoordelen de respondenten de afstemming tussen de verschillende buurtbeheerprojecten vrij eensluidend als matig tot voldoende.
- Daarentegen denken zij over de samenwerking tussen de verschillende instellingen in de buurt geheel verschillend. Deze samenwerking varieert namelijk van goed tot onvoldoende, waarbij het oordeel voldoende er net iets bovenuitspringt.
- De respondenten beoordelen de samenwerking tussen de instellingen en bewoners weer wat lager, namelijk meer richting matig dan voldoende.
- Tenslotte beschouwen de meeste respondenten de werkzaamheden van het coördinatieteam als voldoende. De overige respondenten beoordelen deze werkzaamheden als goed.

Er is door de respondenten nog een aantal opmerkingen gemaakt die, voorzover ze niet al zijn vervat in het voorgaande, het vermelden waard zijn. De belangrijkste is wel de constatering dat met name de aanwezigheid van en inspanningen uit de welzijnshoek vrij laag is. Meer specifiek wordt gewezen op de matige samenwerking

¹¹ Het idee van themabijeenkomsten is in het instellingenoverleg alsmede in het bewonersplatform reeds ter sprake geweest.

met - en opkomst van - particuliere instellingen op het terrein van het maatschappelijk werk en het migrantenwerk. In het verlengde hiervan wordt ook opgemerkt dat met name deze instellingen meer initiatief zouden moeten tonen. Er wordt te afwachtend aan de overleggen deelgenomen, terwijl er op het welzijnsvlak in de Van der Pekbuurt veel te doen valt. Overigens wordt ook opgemerkt dat in het algemeen een tendens waarneembaar is naar minder betrokkenheid bij projecten. Tenslotte is het opvallend dat een aantal opmerkingen niet het eigen instellingen-overleg maar het bewonersplatform betreft. Geconstateerd wordt bijvoorbeeld dat het bewonersplatform nog te weinig allochtonen in haar gelederen heeft en dat deze groep ook nog te veel buiten de projecten valt. Daarbij wordt meer in zijn algemeenheid opgemerkt dat er twijfels bestaan over het betrekken van bewoners bij sociale vernieuwing en buurtbeheer; is het tot nu toe eigenlijk wel gelukt om ze voldoende mee te laten doen?

Vervolgens de 9 respondenten uit het **bewonersplatform**. Over het geheel genomen zijn ook de respondenten uit het bewonersplatform bijna unaniem van mening, dat de huidige buurtbeheerorganisatie beter voldoet dan de oude organisatie. Uitgedrukt in een rapportcijfer geeft deze respondentengroep voor de huidige organisatiestructuur gemiddeld bijna een 7,5.

De belangrijkste bevindingen van de respondenten uit het bewonersplatform staan hieronder vermeld.

- Gemiddeld zijn de respondenten uit het bewonersplatform bij twee concrete buurtbeheerprojecten betrokken.
- Over het algemeen beoordelen zij het bewonersplatform als een overlegvorm met een gedeeltelijke afspiegeling van de bewoners uit de Van der Pekbuurt, die in de juiste frequentie vergadert en waarin teveel, maar wel goed gekozen onderwerpen/projecten aan bod komen.
- Volgens de respondenten krijgen de onderwerpen/projecten echter niet altijd de aandacht die nodig is. Zij spreken zich dan ook, net als de respondenten van het instellingenoverleg, in meerderheid uit voor het incidenteel invoeren van themabijeenkomsten.
- Verder vinden de respondenten dat de afspraken, die tijdens het overleg worden gemaakt, gedeeltelijk tot goed worden nagekomen.
- Net als bij het instellingenoverleg spreken de respondenten uit het bewonersplatform zo af en toe buiten het overleg om met andere betrokkenen bij het buurtbeheerproject.
- Een kleine meerderheid van de respondenten geeft vervolgens aan redelijk goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen van buurtbeheer in de Van der Pekbuurt. De rest is van mening dat zij slechts gedeeltelijk weet wat er allemaal in hun buurt wordt ondernomen.
- Geen van de respondenten is van mening dat er een goede afstemming tussen de verschillende buurtbeheerprojecten plaatsvindt. Een krappe meerderheid karakteriseert deze afstemming nog wel als voldoende.
- De respondenten denken verschillend over de samenwerking tussen de diverse instellingen. De meningen variëren in gelijke mate van onvoldoende tot goed.
- Voorts beoordelen zij de samenwerking tussen de instellingen en de bewoners als gemiddeld matig tot (net) voldoende.
- Tenslotte beschouwen de respondenten de werkzaamheden van het coördinatie-team als voldoende tot goed.

De door de respondenten in de kantlijn vermelde opmerkingen benadrukken nog eens de behoefte aan meer contact tussen bewoners en instellingen en de geringe aandacht voor specifieke projecten in het platformoverleg. Hoewel de respondenten vinden dat gemaakte afspraken gedeeltelijk tot goed worden nagekomen, wordt

toch hier en daar opgemerkt dat met name de bewonerscommissies haar afspraken niet altijd even goed nakomen.

Tenslotte is aan de 4 afgevaardigden uit het instellingenoverleg en het bewonersplatform, die deel uit maken van het **coördinatieteam**, nog enkele vragen voorgelegd die meer betrekking hebben op het functioneren van het coördinatieteam zelf. Deze respondenten vinden de huidige vergaderfrequentie van het team precies goed en beoordelen de inhoud van de vergaderingen - in de zin van de onderwerpen/projecten die aan bod komen - eveneens als goed. Wel krijgen soms bepaalde onderwerpen/projecten te weinig tijd voor bespreking. Verder vinden zij achtereenvolgens dat het nakomen van de afspraken nog niet altijd even nauwkeurig gebeurt en dat de informele circuits binnen de Van der Pekbuurt door de nieuwe organisatievorm deels versterkt zijn. De meningen lopen wel uiteen wat betreft de inbreng van bewoners in de nieuwe buurtbeheerorganisatie. Deze inbreng wordt zowel als beter, gedeeltelijk beter en niet beter gewaarborgd gezien. Vanuit de optiek van het coördinatieteam scoort de nieuwe organisatievorm het rapportcijfer 7.

2.6 Samenwerking en draagvlak

Het draagvlak voor buurtbeheer binnen de stadsdeelorganisatie is duidelijk aanwezig. Met name de wethouder die Sociale vernieuwing onder zijn hoede heeft en de coördinator Sociale Vernieuwing trekken hard aan buurtbeheer. Naast de Van der Pekbuurt wordt er ook in zeven andere buurten in Amsterdam-Noord ondersteuning verleend bij het opzetten van buurtbeheer. Deze ontwikkeling is natuurlijk heel goed, maar mag in deze fase niet ten koste gaan van het buurtbeheer-experiment in de Van der Pekbuurt. Nu is het al zo dat buiten de financiële betrokkenheid (er zijn voor 1992 en 1993 budgetafspraken gemaakt ter grootte van jaarlijks f. 250.000,-) de directe (beleidsmatige) betrokkenheid met de buurtbeheeractiviteiten in de Van der Pekbuurt vrij mager is.

Bij de afdeling Stadsdeelwerken en Welzijn is het draagvlak in voldoende mate aanwezig. Minder goed is het draagvlak en de betrokkenheid van het maatschappelijk werk en het migrantenwerk. Hun deelname aan instellingenoverleg is nog onvoldoende. Het wijkteam Klimopweg van de politie is daarentegen weer meer betrokken bij buurtbeheer. Voor bewoners geldt dat een relatief kleine groep betrokken is bij buurtbeheer(-projecten). Daaronder bevinden zich nagenoeg geen allochtone bewoners.

Zoals in de voorgaande paragraaf staat weergegeven verloopt de samenwerking tussen instellingen en bewoners nog niet naar wens. Zowel van de kant van de bewoners als de instellingen wordt dit opgemerkt. De samenwerking tussen de instellingen onderling verloopt ook nog niet naar behoren. Vooral het gedeeltelijk of zelfs niet nakomen van gemaakte afspraken is daar debet aan.

2.7 Conclusies

De huidige organisatiestructuur functioneert volgens de betrokkenen duidelijk beter dan de oude structuur. De projectorganisatie behoeft dan ook geen grote veranderingen. Wel zal in de komende periode gewerkt moeten worden aan het optimaliseren van de organisatiestructuur, waarbij een drietal aspecten om verbetering vraagt.

Allereerst dient het **draagvlak** voor buurtbeheer bij enkele participanten versterkt te worden. Daarbij gaat het voornamelijk om particuliere instellingen als het maat-

schappelijk werk en het migrantenwerk en om de bewoners. Wat deze laatste groep betreft zijn het vooral de allochtone buurtbewoners die nog onvoldoende participeren in buurtbeheer(-projecten).

Voorts dient de **samenwerking** tussen de bewoners en de instellingen beter te verlopen. Een eerste stap in die richting is het invoeren van gezamenlijke themabijeenkomsten, die door vertegenwoordigers uit het bewonersplatform en het instellingenoverleg worden gewenst.

Tenslotte dient een betere **afstemming** tussen de verschillende buurtbeheerprojecten plaats te vinden. Dit is een belangrijke taak voor het coördinatieteam.

3 Plan van aanpak

3.1 Inleiding

Door de afdeling Jeugd en Welzijn van de Vrije Universiteit Amsterdam is een 'plan van aanpak ten behoeve van het buurtbeheer in de Van der Pekbuurt, Disteldorp en Gentiaanbuurt' opgesteld. In dit plan van aanpak worden de concrete projecten beschreven, waarbij achtereenvolgens aandacht is besteed aan de inhoud, verantwoordelijkheid/participanten, financiële middelen, tijdsplanning en het verwachte resultaat. Tevens is de prioriteit van de projecten aan de hand van een vijftal criteria opgenomen.

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de voortgang van de 21 projecten, die in het plan van aanpak zijn opgenomen. In bijlage 1 is een model opgenomen, waarin de samenhang tussen de verschillende projecten wordt weergegeven. Voorafgaand aan de beschrijving van de voortgang van de 21 projecten wordt in paragraaf 3.2 eerst aandacht besteed aan de woonconsulent(en), die een belangrijke rol spe(e)l(t)en in buurtbeheer (inzoomstudie).

3.2 Woonconsulent(en)

In het kader van de Sociale Vernieuwing (en buurtbeheer) heeft het Woningbedrijf Noordwest eind 1990 een subsidieaanvraag bij het stadsdeel ingediend voor de aanstelling van twee woonconsulenten op basis van 2 x 28 uur. Dit heeft in eerste instantie geleid tot de aanstelling van één woonconsulent voor de duur van het buurtbeheerproject. Eind maart 1991 wordt ook toestemming verleend voor de aanstelling van de tweede woonconsulent, zij het echter voor een half jaar. Wanneer eind 1991 deze periode afloopt, blijkt de behoefte aan twee woonconsulenten op basis van de hiervoor aangegeven urenverdeling inderdaad aanwezig. Het stadsdeel is op dat moment echter van mening dat voor verlenging van de aanstelling van de tweede woonconsulent het Woningbedrijf verder financieel verantwoordelijk is. Het Woningbedrijf wijst het stadsdeel vervolgens weer op de indertijd goedgekeurde subsidieaanvraag. Doordat begin 1992 de eerste woonconsulent met zwangerschapsverlof gaat, treedt de tweede woonconsulent voorlopig nog als vervanger op. Nu medio 1992 de eerste woonconsulent weer terug is, bestaat nog steeds onduidelijkheid over de aanstelling van de tweede woonconsulent. De noodzaak is iedereen wel duidelijk, echter wie de financiering op zich neemt niet.

Bovenstaande gang van zaken rond de aanstelling van de woonconsulent(en) kan zeker niet optimaal genoemd worden. De onzekerheid is niet alleen onprettig voor de woonconsulent(en), maar komt ook de projecten niet ten goede. Met name de tweede woonconsulent, die van marokkaanse afkomst is, heeft een belangrijke rol in het bereiken, activeren en ondersteunen van marokkaanse bewonersgroepen in de Van der Pekbuurt. En zoals in het organisatie-onderzoek (paragraaf 2.5) naar voren is gekomen, zijn het (mede) de allochtonen die nog onvoldoende participeren in buurtbeheer(-projecten).

Voor de komende periode is het dan ook van belang dat aan alle onzekerheid omtrent de aanstelling van de tweede woonconsulent een einde komt.

De activiteiten die de woonconsulenten in het jaar 1991 hebben ondernomen staan weergegeven in het door de woonconsulent geschreven evaluatieverslag¹². Daaruit komt onder andere naar voren dat:

- de buurtwinkel sinds de opening in februari 1991 een behoorlijke aanloop van buurtbewoners heeft gekend (200 geregistreeerde bezoekers bij de woonconsulent plus de niet geregistreeerde bezoeken);
- diverse huisbezoeken bij bewoners zijn afgelegd;
- een cliëntenbestand door de woonconsulenten is opgezet;
- overleg is gevoerd met bewonersorganisaties en andere participanten binnen het buurtbeheerproject;
- veelvuldig informatie wordt teruggekoppeld naar collega's van het Woningbedrijf met als gevolg een meer teamgerichte werkwijze en het doorbreken van schotten binnen de organisatie van het woningbedrijf;
- aan diverse buurtbeheerprojecten een bijdrage is geleverd, zoals de kangaroe-woningen, het aanbrengen van de raambeveiliging en verlichting en het uitbouwen van de functie van de buurtwinkel.

Voor de komende periode wordt gesteld dat vanuit de functieomschrijving en het plan van aanpak een aantal activiteiten van de woonconsulent(en) nog onvoldoende is uitgevoerd. Tot deze activiteiten behoren onder andere het houden van blokgesprekken, het verschaffen van preventieve woonvoorlichting en het aanpakken van verwaarloosde tuinen.

3.3 Stand van zaken van projecten

In deze paragraaf wordt de voortgang van de projecten beschreven in dezelfde volgorde als deze in het plan van aanpak zijn opgenomen. Aan het einde van elke projectbeschrijving wordt aangegeven tot welke categorie van de maatregelenmix¹³ dit project gerekend kan worden. In de maatregelenmix wordt enerzijds een onderscheid gemaakt tussen dadergerichte, slachtoffergerichte en situatiegerichte maatregelen en anderzijds een onderscheid naar de totale buurtbevolking (primaire preventie), de risicogroepen en -plekken (secundaire preventie) en de problematische groepen en plekken (tertiaire preventie).

1 Verstrekken buurtgids aan bewoners:

Om (nieuwe) bewoners in de Van der Pekbuurt beter hun weg te laten vinden naar geëigende instanties en organisaties voor klachten en informatie, zal een beknopte, op de buurt georiënteerde buurtgids worden uitgebracht. In deze gids kunnen tevens huisregels van een wooncomplex, normen omtrent woongedrag en dergelijke worden ondergebracht.

Het doel van dit project is het verhogen van de (buurtbeheer)kennis bij bewoners en (daarmee) de betrokkenheid van deze bewoners.

De produktie en eerste verspreiding, neergelegd bij het Stibo, stond oorspronkelijk gepland voor 1 juni 1992. Door een capaciteitsprobleem bij de Stibo en de niet al te hoge prioriteit die door het coördinatieteam aan dit project is toegekend, is de voorgestelde produktie- en verspreidingsdatum niet gehaald. De produktie en verspreiding van de buurtgids staat nu gepland voor september 1992. De relatief

12 "Evaluatie over 1991 van de activiteiten woonconsulenten t.b.v. het buurtbeheerproject van der Pekbuurt, Gentiaanbuurt en Disteldorp", A. Vernes, februari 1992.

13 Voor meer informatie over de maatregelenmix wordt verwezen naar de publikatie "Preventie en Buurtbeheer - criminaliteitspreventie op wijk- en buurniveau" (pag 18 e.v.); Directie Criminaliteitspreventie/Ministerie van Justitie, Amsterdam/Den Haag, 1991.

rustige vakantieperiode biedt binnen de Stibo ruimte voor de samenstelling van de buurtgids. Aangezien voor veel (vrije tijds-) instanties het nieuwe seizoen jaarlijks in september start, kunnen de programma's en activiteiten van deze instanties nog in de buurtgids worden meegenomen.

Naast de buurtgids is Stibo momenteel bezig met het opstellen van een plan om buurtbewoners te betrekken bij het informeren van nieuwkomers in de buurt.

Categorie: algemene voorlichting/informatie

2 Buurkrant Van der Pek/Disteldorp:

Dit project behelst een uitbreiding van de huidige buurkrant met informatie over plannen van instanties, buurtactiviteiten en dergelijke. Het project heeft hetzelfde doel als de buurtgids, namelijk het verhogen van de (buurtbeheer)kennis bij de bewoners, waarmee de betrokkenheid van bewoners met buurtbeheer wordt nagestreefd.

Momenteel ligt de frequentie van uitgifte op vier keer per jaar. Het samenstellen en verspreiden van de buurkrant gebeurt deels door bewoners en vraagt veel aandacht. Het blijkt vaak moeilijk om drie à vier participanten te vinden die nodig zijn om de krant samen te stellen. Aan een soort redactiecursus voor bewoners wordt momenteel nog niet gedacht. Wel gaan ideeën uit naar een buurtbeheerpagina in het Stadsblad/Noord-Amsterdammer, waar bijvoorbeeld wekelijks alle informatie over buurtbeheer (ook voor andere toekomstige buurten in Amsterdam-Noord) ondergebracht kan worden.

Categorie: algemene voorlichting/informatie

3 Aanbrengen verlichting en raambeveiliging:

Door het Woningbedrijf Noordwest is momenteel bij alle begane-grond woningen in de Van der Pekbuurt en de Gentiaanbuurt beter hang- en sluitwerk aangebracht. Bovendien is buitenverlichting aangebracht bij de bewoners die daarvoor in aanmerking wensten te komen. Binnenkort wordt in Disteldorp gestart met het aanbrengen van de raambeveiliging. Omtrent de verlichting in Disteldorp zijn nog onderhandelingen met de stadsdeelraad gaande. Voor een goed resultaat zal naast het woningbedrijf ook Stadsdeelwerken extra (openbare) verlichting dienen aan te brengen.

Wanneer alle verlichting en raambeveiliging is aangebracht, zal door het Woningbedrijf een evaluatie van dit project worden uitgevoerd.

Categorie: primair situatiegericht

4 Uitbouwen en versterken buurtwinkel:

De buurtwinkel fungeert in de buurt als een centraal punt voor informatie, advies en klachten. In de buurtwinkel worden door de politie, de buurtklachtencoördinator, de woonconsulent(en) en de buurttopzichter van Stadsdeelwerken wekelijks spreekuren gehouden. In het kader van het verder uitbouwen en versterken van de buurtwinkel is reeds een baliemedewerker aangetrokken, waardoor de slagvaardigheid en het aantal openingsuren van de buurtwinkel is vergroot. In mei 1992, ongeveer een jaar na de opening van de buurtwinkel, heeft het Stibo een vragenlijst verspreid onder alle direct betrokken participanten bij de buurtwinkel. In deze vragenlijst wordt ingegaan op de werkervaringen in/met de buurtwinkel tot nu toe en de verwachtingen en wensen voor de toekomst. Momenteel worden de ingevul-

de vragenlijsten door het Stibo verwerkt. Voor eventuele (bouwkundige) aanpassingen van de buurtwinkel zijn dit jaar al gelden gereserveerd.

Categorie: primair slachtoffergericht

5 Project psychische, sociale en fysieke weerbaarheid:

Dit project heeft tot doel om oudere bewoners uit de buurt beter gebruik te laten maken van de voorzieningen in de buurt, waardoor ze langer in de buurt (kunnen) blijven wonen. De activiteiten voor ouderen, die in het kader van het project worden opgezet, moeten tevens leiden tot een vermindering van onveiligheidsgevoelens bij de deelnemers.

Momenteel verzorgt de wijkpost voor ouderen en het buurthuis activiteiten voor ouderen, echter zonder directe link met dit project. Voor komend seizoen zal in het programmaboekje van het buurthuis het project wel worden opgenomen. Indien er voldoende animo voor bestaat, zal het project doorgang vinden. Overigens is bij dit project reeds vooraf vastgesteld dat wordt uitgegaan van een vraaggerichte benadering.

Categorie: secundair slachtoffergericht

6 Kennisoverdracht over culturen:

Dit project betreft voorlichtingsbijeenkomsten om de bekendheid met andere culturen te vergroten. Doel van het project is het verhogen van de kennis en daarmee ook de mate van betrokkenheid. Vooralsnog is er geen projectgroep geformeerd die dit project moet gaan trekken. Wel zijn er door verschillende instanties en organisaties initiatieven en activiteiten op dit terrein ontplooid. Zo is er in de buurtkrant geïnformeerd over de Ramadan en is er na afloop van de Ramadan een kinderbuurteft georganiseerd. De speeltuinvereniging heeft voorlichting gegeven aan Turkse en Marokkaanse bewoners wat de speeltuin voor hun kinderen te bieden heeft en het migrantenwerk heeft een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd voor migrantenorganisaties en politici.

De aandacht zal de komende tijd meer uitgaan naar het initiëren/opzetten van activiteiten waarbij alle bewoners, dus zowel autochtonen en allochtonen, betrokken worden.

Categorie: algemene voorlichting/informatie

7 Blokgesprekken met bewoners:

Bij blokgesprekken wordt bewoners de mogelijkheid gegeven om hun mening te geven over allerlei aspecten op het gebied van buurtbeheer en wonen. Het doel van de blokgesprekken is het vergroten van de participatie van bewoners (met buurtbeheer) en daarmee ook de betrokkenheid.

Van tevoren is vastgesteld dat blokgesprekken alleen plaats dienen te vinden indien in een bepaald blok woningen problemen zijn, of indien men bewoners van een bepaald blok iets te bieden hebt.

Tot op heden heeft er één blokgesprek plaatsgevonden. Aanleiding tot het blokgesprek is de vervuiling en verloedering van het Gentiaanplein geweest. Door het

blokgesprek is er netwerk met bewoners gecreëerd. Het succes van het blokgesprek heeft er toe geleid, dat ook elders in Amsterdam-Noord (Pluvierplein) blokgesprekken zullen worden toegepast.

Categorie: secundair slachtoffergericht

8 Recreatieve activiteiten:

Doel van dit project is het vergroten van de participatie van bewoners in recreatieve activiteiten, waardoor (extra) betrokkenheid met de buurt kan ontstaan. Door de afdeling Sport en Recreatie, het buurthuis en de speeltuin is een activiteitenplan voor kinderen opgesteld. Verder heeft de Stichting Algemene Marokkaanse Cultuur voor recreatieve activiteiten de beschikking gekregen over een extra ruimte bij de speeltuin. In het plan van aanpak worden aan dit project ook nog werkgelegenheidsmogelijkheden voor banenpoolplaatsen en jeugdwerkgarantieplaatsen toegedacht. Tot op heden zijn geen initiatieven in die richting ontplooid.

Categorie: overig

9 Projectgroep beheer woonomgeving:

In november 1991 is een projectgroep beheer woonomgeving samengesteld. Deze projectgroep richt zich met name op het beheer van de fysieke woonomgeving. Doel van de projectgroep is het tegengaan van verval van de buurt, zodat bewoners het gevoel krijgen dat ze serieus worden genomen. De projectgroep bestaat uit delegatie van het bewonersplatform, de buurtopzichter, de wijkagent, de woonconsulent en een opbouwwerkster. De vergaderfrequentie is maandelijks. Onderdeel van de activiteiten van de projectgroep is het doorspreken en letterlijk doorlopen van de buurt. Uit deze signaleringsfunctie komen vervolgens weer projectjes voort. De aanpak van het Gentiaanplein en het Meidoornplein zijn daar voorbeelden van. Een project waar de projectgroep zich momenteel mee bezig houdt is de herprofilering van de Van der Pekstraat.

Categorie: secundair situatiegericht

10 Beheer speeltuin Magnoliaplein en omgeving:

In september 1991 is de speeltuin op het Magnoliaplein na een opknapbeurt feestelijk heropend. Doel van het project is onder andere het tegengaan van vandalisme in en rond de speeltuin. In november 1991 is dit project door de speeltuinleider reeds (in trefwoorden) geëvalueerd. Volgens zijn waarnemingen is het aantal vernielingen na de renovatie in ieder geval afgenomen. Momenteel wordt een meer uitgebreide evaluatie van dit project voorbereid.

Categorie: tertiair situatiegericht

11 Project kinderopvang:

Door Werkgroep 2duizend wordt momenteel een onderzoek uitgevoerd naar de behoeften en mogelijkheden voor alternatieve kinderopvang (met name voor kinde-

ren van allochtone buurtbewoners) in de Van der Pekbuurt. De resultaten van het onderzoek zullen bepalen of en zo ja hoe er aan dit project zal worden gewerkt.

Categorie: overig

12 Kadervorming onder bewoners:

Dit project is gericht op het verkrijgen van een breed buurtkader. Met name allochtone buurtbewoners zijn ondervertegenwoordigd in het buurtkader. Doel van het project is het vergroten van de participatie en betrokkenheid van buurtbewoners in buurtbeheer. In het plan van aanpak wordt gesproken over de mogelijkheid om trainingen te verzorgen voor bewoners die reeds tot het buurtkader behoren alsmede voor nieuwe, zowel autochtone als allochtone bewoners. De werving van de doelgroep voor deze trainingen heeft voorsnog niet plaatsgevonden. Het bewonersplatform heeft momenteel 'slechts' twee allochtonen in de gelederen. Wel merkt de buurtbeheercoördinator dat van de twee allochtonen steeds meer initiatief komt. Wellicht dat deze mensen de komende tijd een belangrijke rol kunnen spelen in het bevorderen van de participatie van allochtonen in buurtbeheerprojecten. Bij dit project is van te voren uitgegaan dat met realisatie van het doel enige tijd gemoeid is.

Categorie: overig

13 Afspraken maken met jongeren:

Dit project is aan de projectenlijst toegevoegd omdat politie en stadsdeelwerken in het verleden al overwegend positieve ervaringen met een dergelijke aanpak hebben opgedaan. Een 'voorwaarde' voor het project is dat er aanleiding voor moet zijn, dus dat bijvoorbeeld een bepaalde groep jongeren regelmatig voor overlast zorgt. Tot op heden is nog onvoldoende aanleiding geweest om het project (weer) te starten. Wel wordt door één van de twee woonconsulenten geconstateerd dat een allochtone groep jongeren waar nu nog geen echte problemen mee zijn, dreigt af te glijden in de richting van het criminele milieu. In het kader van dit project zou het goed zijn als de politie i.c. de wijkagent niet wacht op een aanleiding, maar nu al in contact te treedt met deze groep. Daarnaast zal in het kader van het 'Plan van aanpak Marokkaanse jongeren in Amsterdam-Noord'¹⁴ aandacht uit moeten gaan naar deze groep.

Categorie: tertiair dadergericht

14 Drugsgelateerde overlast:

Op aangeven van bewoners is de politie in samenwerking met de woonconsulenten opgetreden tegen overlast van drugsdeal-adressen. Dit heeft geleid tot zo'n 15 uitzettingsprocedures van dealers, waarvan er momenteel nog enkele lopen. De

¹⁴ Opgesteld door stadsdeel Amsterdam-Noord, afdeling Welzijn in overleg met verscheidene instellingen (september 1991).

meeste uitzettingen hebben inmiddels plaatsgevonden waarmee tevens de overlast is verdwenen. Wel wordt geconstateerd dat het probleem zich verplaatst naar andere stadsdelen.

Categorie: tertiair dadergericht

15 Kangaroewoningen:

Het principe van kangaroewoningen is dat een kleinere beneden-woning wordt doorgeschakeld met een grotere boven-woning waardoor een zorgrelatie tussen de bewoners mogelijk is. In de praktijk komt het doorgaans neer op oudere mensen die de kleine woning bewonen en verzorgd worden door één van hun kinderen met gezin in de grotere woning. Hierdoor is het mogelijk dat oudere buurtbewoners langer 'zelfstandig' in de buurt kunnen blijven wonen.

Momenteel zijn drie kangaroewoningen gerealiseerd en is vraag naar zeker nog eens drie kangaroewoningen. De woonconsulent heeft bij de uitvoering van dit project een centrale rol. Belangrijkste hindernis waar de woonconsulent op stuit is het gelijktijdig vrijkomen van een boven- en benedenwoning.

Categorie: algemene fysieke ingrepen

16 Buurtonderhoudsploeg (BOP):

Op 17 juni 1991 is de buurtonderhoudsploeg (BOP) officieel van start gegaan in de Van der Pekbuurt¹⁵. De BOP wordt ingezet voor aanvullende werkzaamheden bij het onderhoud en schoonhouden van de woonomgeving en wordt begeleid door een begeleidingscommissie die is samengesteld uit vertegenwoordigers van bewonersorganisaties en instellingen. Deze commissie heeft als belangrijkste taken het ondersteunen van de buurtopzichter en de gemiddeld zes medewerkers (allen banenpoolers) van de BOP, het begeleiden van die mensen en het nemen van nieuwe initiatieven. Onlangs heeft de commissie het eerste jaar BOP geëvalueerd. Uit die evaluatie komt een aantal belangrijke zaken en aandachtspunten naar voren.

- De procedure tussen initiatief en start van de BOP is zeer moeizaam en traag verlopen. Met name de werving- en selectieprocedures zijn slecht geregeld en dat is helaas nu nog niet veel beter.
- De voorlichting heeft veel aandacht gehad en bijgedragen aan redelijk tot goede bekendheid van de BOP bij de bewoners.
- De werkzaamheden van de BOP zijn vastgesteld als "meerwaarde" op het reguliere werk. Continu strijdpunt is de scheidslijn waar regulier werk ophoudt en waar meerwaarde begint. Indien Stadswerken Beheer en Onderhoud haar werkzaamheden zou gaan normeren, kan de BOP zijn werkzaamheden daar op afstemmen.
- De BOP heeft een positieve bijdrage geleverd aan het schoonhouden van de buurt en wordt door de bewoners ook positief beoordeeld. Naast deze onderhoudswerkzaamheden heeft de BOP ook een taak toebedeeld gekregen om bewoners te stimuleren zelf (onderhouds-) werkzaamheden te initiëren. Aan deze taak is de BOP tot nu toe nog te weinig toegekomen. Een nieuwe voorlichtingscampagne moet daar de komende tijd op inspelen.
- De buurtopzichter vervult momenteel nog niet de juiste intermediairfunctie tussen bewoners en stadsdeelwerken. Zijn spreekuur wordt slecht bezocht en de

15 Naast de Van der Pekbuurt bedient de BOP ook Vogelbuurt/IJplein in Amsterdam-Noord.

afwikkeling van tijdens dit spreekuur geuite klachten zou nog beter en strakker georganiseerd moeten worden;

- De toezegging aan de medewerkers van één dag scholing in de week is niet of nauwelijks van de grond gekomen. Door contacten met de experimentele werkplaats en Stichting Werkwijzer is toch nog het een en ander aan scholing van de grond gekomen. De instantie die hier voor verantwoordelijk is (Bureau Scholing en Informatie), heeft tot nu nog geen initiatief genomen.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat de BOP op de goede weg is, maar dat een aantal zaken voor het komende jaar beter geregeld dient te worden. Het evaluatieverslag van de begeleidingscommissie eindigt dan ook met een negental aanbevelingen.

Categorie: secundair situatiegericht

17 Verbetering woningen en tuinen:

Dit project is gericht op het verhogen van het wooncomfort en het verbeteren van het aanzien van de buurt. Met name vochtproblemen en gehorigheid zullen worden aangepakt. Het Woningbedrijf Noordwest is momenteel aan het inventariseren welke woningen in aanmerking komen voor een dergelijke opknopbeurt en is tevens bezig om een projectgroep op te richten. Bij leeggekomen woningen worden overigens al kwalitatieve verbeteringen aangebracht. Bij dit project zullen ervaringen elders in Nederland (met name de Oranjestad in Groningen) meegenomen worden. Een banenpooler bij het Woningbedrijf zal waar nodig het opknappen en onderhouden van de tuinen op zich nemen.

Categorie: algemene fysieke ingreep

18 Voorzieningen voor jongeren:

Dit nieuwe project onder oude titel wordt gefinancierd en gecoördineerd door de stadsdeel-organisatie. Centraal staat het plan van aanpak Marokkaanse jongeren in Amsterdam-Noord. Het project beoogt een vermindering van overlast, criminaliteit en gevoelens van onveiligheid. Het project moet nog gestart worden.

Categorie: secundair dadergericht

De volgende drie projecten zijn in tegenstelling tot de voorgaande projecten meer op de lange termijn gericht. Voor de volledigheid volgt een korte vermelding van de stand van zaken.

19 Voorzieningen voor ouderen in woningen:

Het aanbrengen van voorzieningen voor ouderen in woningen is bedoeld om oudere bewoners langer in de buurt te laten wonen. Door Stichting Welzijn Ouderen heeft een inventarisatie van wensen van oudere bewoners plaatsgevonden. Daarnaast leveren de dit jaar door het Woningbedrijf gestarte exit-interviews mogelijk nog aanvullende informatie op. Vooralsnog worden woningen alleen aangepast indien daar door bewoners expliciet om gevraagd is.

Categorie: algemene fysieke ingrepen

20 Meer politie c.q. surveillance in de wijk:

Door de wijkagent wordt al meer gesurveilleerd dan voorheen, waarbij het met name gaat om gerichte surveillance. Momenteel krijgt de markt meer dan gemiddeld aandacht van de politie. Verder maakt de wijkagent samen met de buurtopzichter van de BOP en één van de woonconsulenten geregeld een ronde door de buurt.

Categorie: tertiair situatiegericht

21 Werkgelegenheidsperspectief fietsenstalling:

Onder de bewoners bestaat een duidelijke behoefte aan fietsenstallingen in de buurt. Daarbij wordt gedacht aan in ieder geval een bewaakte fietsenstalling, maar onderzoek zal nog moeten uitwijzen of dit een haalbare stallingsvorm is. De Stichting Werkwijzer gaat dit project coördineren. In het kader van het 'plan van aanpak voor Marokkaanse jongeren in Amsterdam-Noord' zouden Marokkaanse jongeren voor dit project ingeschakeld kunnen worden.

Categorie: secundair dadergericht (ook slachtoffergericht)

3.4 Conclusies

Tegen de achtergrond van de maatregelenmix kunnen de projecten als volgt gekarakteriseerd worden:

- twee projecten behoren tot de categorie 'secundair dadergericht', te weten het project voorzieningen voor jongeren (18) en het fietsenstallingsproject (21);
- twee projecten vallen in de categorie 'tertiair dadergericht', namelijk de projecten afspraken met jongeren (13) en druggerelateerde overlast (14);
- één project behoort thuis in de categorie 'primaire situatiegericht', te weten verlichting/raambeveiliging (3);
- twee projecten kunnen worden ondergebracht in de categorie 'secundair situatiegericht', namelijk projectgroep beheer woonomgeving (9) en de Buurtonderhoudsploeg (16);
- twee projecten kunnen worden geschaard onder de categorie 'tertiair situatiegericht', te weten Beheer Magnoliaplein e.o. (10) en politiesurveillance (20);
- één project behoort tot de categorie 'primaire slachtoffergericht', namelijk de buurtwinkel (4);
- twee projecten vallen in de categorie 'secundair slachtoffergericht', te weten project weerbaarheid (5) en blokgesprekken (7);

Naast deze 12 projecten zijn er 9 projecten die niet direct als criminaliteitspreventief gekarakteriseerd kunnen worden:

- drie projecten hebben betrekking op de categorie 'algemene voorlichting/informatie', namelijk de buurtgids (1), de buurtkrant (2) en kennisoverdracht over culturen (6);
- drie projecten vallen in de categorie 'algemene fysieke ingrepen', te weten kangoewoningen (15), binnenkant woningen/tuinonderhoud (17) en voorzieningen ouderen in woningen (19);
- de laatste drie projecten, te weten recreatieve activiteiten (8), kinderopvang (11) en kadervorming bewoners (12) zijn tenslotte ingedeeld in de categorie 'overig'.

Dit overzicht leidt tot de conclusie dat er binnen het buurtbeheerproject Van der Pekbuurt naast een aanpak van meer algemene problemen een gedifferentieerde

aanpak van criminaliteit, overlast en onveiligheid is ontwikkeld, waarbij een redelijke balans aanwezig is tussen dadergerichte, situatiegerichte en slachtoffergerichte projecten.

Uit de vorige paragraaf komt met betrekking tot de huidige stand van zaken het volgende beeld naar voren:

- er zijn of worden momenteel 12 projecten uit het plan van aanpak uitgevoerd, te weten de projecten 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17 en 20;
- er bevinden zich 5 projecten in het voorbereidingsstadium, namelijk de projecten 1, 6, 11, 18 en 19;
- er zijn 4 projecten waaraan geen of nog nauwelijks aandacht is besteed, namelijk de projecten 5, 12, 13 en 21.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat met 17 van de in totaal 21 projecten aan de slag is gegaan. Slechts 4 projecten zijn tot nu toe niet of nauwelijks opgepakt, waarvan er bovendien één behoort tot de lange termijn maatregelen. Deze stand van zaken mag naar ruim een jaar buurtbeheer verheugend worden genoemd. Ondanks deze voortvarendheid is echter wel een kanttekening op z'n plaats.

Uit de huidige stand van zaken kan worden opgemaakt dat projecten die met name gericht zijn op allochtonen nog te weinig uit de verf komen of zijn gekomen. Het gaat hierbij om de projecten kennisoverdracht over culturen (6), kinderopvang (11), kadervorming bewoners (12) en voorzieningen voor jongeren (18). Hoewel deze 'achterstand' mede het gevolg is van de passieve houding die allochtonen tot nu toe richting buurtbeheer aannemen, zal vanuit het coördinatieteam en instellingenoverleg (nog) een extra inspanning ten aanzien van genoemde projecten noodzakelijk zijn. Daarnaast kan ook nog worden gewezen op de beide woonconsulenten, die een belangrijke rol in deze projecten (moeten gaan) spelen, waarbij met name de tweede (allochtone) woonconsulent een voortrekkersfunctie kan vervullen. Tegen deze achtergrond is het dan ook wenselijk dat de aanstelling van de tweede woonconsulent tot het einde van het buurtbeheerproject gewaarborgd is.

4 Strategische analyse

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de problematiek (paragraaf 4.2) in de Van der Pekbuurt beschreven. Vervolgens wordt nader ingegaan op de te stellen prioriteiten (paragraaf 4.3) en de te hanteren aanpak (paragraaf 4.4) voor de komende periode. Het hoofdstuk wordt afgesloten met conclusies.

4.2 Problematiek

Als een soort nulmeting is destijds ten behoeve van de subsidieaanvraag de problematiek in de Van der Pekbuurt in kaart gebracht. Nu buurtbeheer inmiddels anderhalf jaar verder is, kan bezien worden in hoeverre de problemen bij aanvang nu nog van kracht zijn en in hoeverre nieuwe problemen de kop op zijn gaan steken.

Voor aanvang van het buurtbeheerproject wordt de problematiek in de Van der Pekbuurt gekenmerkt door:

- woonproblematiek (botsende woonstijlen, overlast als gevolg van onaangepast gedrag);
- woonomgevingsproblematiek (vervuiling, graffiti);
- criminaliteit en onveiligheidsgevoelens.

Wat betreft de **woonproblematiek** ging het destijds in hoofdzaak om botsingen in woonstijl tussen autochtone en allochtone bewoners, voornamelijk gebaseerd op cultuurverschillen en gezinsgrootte (aantal kinderen). Daarnaast betrof het overlast als gevolg van onaangepast gedrag, waarmee bedoeld werd dat huurders het woongenot van de omwonenden moedwillig schaden.

Door de komst van de woonconsulent(en) wordt er momenteel slagvaardig met de woonproblematiek omgegaan. Een cijfermatige vergelijking kan op dit moment nog niet gemaakt worden. Wel is door de woonconsulent(en) een klachtenregistratie bijgehouden. Daaruit blijkt dat er in 1991 in totaal 69 klachten betrekking hebben op burenoverlast/-ruzie en 15 klachten zijn binnengekomen over onderhuur/illegale bewoning. Het merendeel van deze klachten is door de woonconsulent(en) opgelost, de rest is nog in behandeling. Een toekomstige vergelijking van deze cijfers met die van 1992 zal enig zicht kunnen geven of de woonproblematiek in dat jaar is afgenomen, gelijkgebleven of is toegenomen.

Door Woningbedrijf Noordwest worden jaarlijks de mutatiecijfers bijgehouden. In tabel 1 staan de mutatiecijfers voor de jaren 1988 tot en met 1991 weergegeven. Uit de tabel blijkt dat het totaalpercentage mutaties tot en met 1990 jaarlijks stijgt. In het daaropvolgende buurtbeheerjaar 1991 blijkt het percentage mutaties niet verder meer toe te nemen. Wanneer naar de afzonderlijke complexen wordt gekeken, dan blijkt dat ten opzichte van 1990 het percentage mutaties in 1991 is toegenomen in de complexen 01 en 10, is gelijkgebleven in de complexen 11 en 21 en is afgenomen in de complexen 22 en 57.

Tabel 1: Woningmutaties 1988-1991 (in procenten)

Complex		1988 %	1989 %	1990 %	1991 %
Disteldorp 01	(218 woningen)	8	10	11	12
Gentiaanbuurt 03	(257 woningen)	7	15	18	12
Gentiaanbuurt 10	(19 woningen)	16	11	5	21
Van der Pekbuurt 11	(1358 woningen)	11	10	13	13
Van der Pekbuurt 21	(9 woningen)	0	0	0	0
Van der Pekbuurt 22	(49 woningen)	8	14	10	6
Van der Pekbuurt 57	(74 woningen)	14	14	14	9
Totaal	(1984 woningen)	10	11	13	13

Het mutatiecijfer zegt naast de prijs/kwaliteit verhouding van de woning in de betreffende (regionale) woningmarkt meestal ook iets over de aantrekkelijkheid van de woonomgeving of zelfs buurt. Een hoog mutatiepercentage duidt min of meer op ontevredenheid van bewoners over deze aspecten en een laag mutatiepercentage daarentegen juist meer op tevredenheid. Hoewel het nu nog te vroeg is om aan de in tabel 1 gepresenteerde gegevens conclusies te verbinden, duidt de ontwikkeling van mutaties in de Van der Pekbuurt erop dat het aantal bewoners dat ontevreden is over de buurt, woonomgeving of woning in 1991 niet meer is toegenomen. De mutatiegegevens over 1992 zullen moeten uitwijzen of deze ontwikkeling zich verder positief doorzet.

Omtrent de **woonomgevingsproblematiek** zijn geen cijfers voorhanden, maar moet worden afgegaan op de mening van betrokkenen. Daarin komt duidelijk naar voren dat de vervuiling van de woonomgeving door de komst van de BOP is afgenomen. Ook lijkt er in de buurt minder graffiti aanwezig te zijn, maar exact valt dat niet aan te geven. Wel zichtbaar is het resultaat van de reiniging van gevels van woningen aan de Van der Pekstraat en het daarna aanbrengen van een anti-graffitilaag¹⁶; de gevels 'kennen' nauwelijks meer graffiti en aangebrachte graffiti wordt zo snel mogelijk verwijderd.

Tenslotte de **criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens**. In tabel 2 staan de aangiftecijfers bij de politie voor een aantal delicten op een rijtje. Uit de tabel kan worden opgemaakt, dat het totaal aantal door de politie geregistreerde aangiften van de gepresenteerde delicten halfjaarlijks afneemt behalve in de laatst vermelde periode, waar een lichte stijging plaatsvindt¹⁷. Deze stijging valt echter samen met de opening van het wijkbureau Klimopweg (mei 1991), waardoor bewoners van de Van der Pekbuurt niet meer voor aangifte naar het verder gelegen en moeilijker bereikbare districts bureau Waddenweg hoefden te gaan. De aangiftebereidheid van bewoners uit de Van der Pekbuurt is zeer waarschijnlijk door de komst van het

16 Dit is een project dat niet expliciet in het plan van aanpak staat opgenomen. Dit project zou normaal voortgekomen zijn uit de projectgroep beheer woonomgeving, ware het niet dat het graffiti-project reeds bestond voordat deze projectgroep was opgericht.

17 Het relatief hoge aantal aangiften van de eerste helft van 1990 wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat de politie halverwege 1990 is overgegaan op een andere registratie c.q. indeling/benoeming van delicten. Daarbij worden de oude, voorgaande registraties wel aangepast/omgezet, maar een 'lekkage' valt haast niet uit te sluiten.

wijkbureau toegenomen. De medewerkers van het wijkbureau bevestigen deze indruk.

Tabel 2: Aangiftecijfers van de politie voor de Van der Pekbuurt over 1e en 2e helft 1990, 1991 en 1992

Delicten	1990-1e	1990-2e	1991-1e	1991-2e	1992-1e
inbraak woning	61	63	57	69	52
inbraak box/schuur	14	5	7	4	5
inbraak school/bedrijf	25	22	4	1	11
diefstal uit auto	49	24	14	16	20
diefstal auto	9	9	5	-	1
diefstal fiets	37	12	7	3	11
diefstal bromfiets	1	10	6	10	11
vernieling auto	13	8	8	2	6
vernieling openbaar gebouw	1	2	-	1	-
overige vernielingen	9	10	17	9	8
mishandeling	9	8	4	7	4
zakken/tassen rollen	19	2	1	1	4
beroving	7	4	-	2	1
Totaal	254	179	130	125	134

Wanneer de delicten afzonderlijk worden beschouwd, dan blijkt het aantal aangiften van de delicten inbraak in school/bedrijf, diefstal auto, diefstal fiets, vernieling auto en zakken/tassen rollen na een voortdurende halfjaarlijkse afname over de eerste helft van 1992 weer toe te nemen. Deze toename in aangiften lijkt veroorzaakt door een toegenomen aangiftebereidheid als gevolg van de opening van het beter bereikbare nieuwe wijkbureau van de politie.

Het aantal aangiften van woninginbraken laat, op de tweede helft van respectievelijk 1990 en 1991 na een dalende tendens zien. Ook het Woningbedrijf constateert een daling in het aantal aangemelde woninginbraken. Waren het er in 1990 nog 40, in 1991 is het aantal gereduceerd tot 32.

Over de onveiligheidsgevoelens zijn geen nadere gegevens bekend. Wanneer het bewonersonderzoek van het coördinatieteam wordt uitgevoerd, zal hieromtrent meer duidelijkheid worden verkregen. Wel kan voorzichtig worden aangenomen dat door het aanbrengen van verlichting en raambeveiliging (project 3) en een afname van het aantal woninginbraken de onveiligheidsgevoelens onder de buurtbewoners ook afgenomen zouden kunnen zijn. Immers, de onveiligheidsgevoelens waren voor de start van het buurtbeheerproject vooral gebaseerd op het aantal inbraken en het ontbreken van verlichting van achterpaden en binnenterreinen.

4.3 Prioriteiten

Uit de voorgaande paragraaf blijkt dat het criminaliteitspeil in de Van der Pekbuurt een gunstige ontwikkeling lijkt te vertonen. Ook het aantal woningmutaties lijkt niet meer toe te nemen. Tegen deze achtergrond is een eerste stap in de goede richting gezet om de doelen die bij de start van het buurtbeheerproject Van der Pekbuurt zijn geformuleerd, te bereiken. Wanneer ook de subdoelstellingen worden beschouwd, dan kan het volgende worden geconstateerd.

- Er is een nieuwe organisatiestructuur opgezet, die beter zorg draagt voor de integrale aanpak en ook beter wordt gewaardeerd door de betrokkenen. Het komende jaar kan de aandacht op dit terrein gaan naar het optimaliseren van de huidige organisatiestructuur door aandacht te besteden aan de 'knelpunten' die onder andere uit de organisatie-enquête (zie paragraaf 2.5) naar voren komen.
- De woonproblematiek wordt momenteel door de woonconsulent(en) aangepakt en geregistreerd maar blijft natuurlijk voortdurend aandacht vragen. In dit kader is het zeker zinvol om aan de onzekerheid over de (gewenste) definitieve aanstelling van de tweede woonconsulent een eind te maken.
- De fysieke leefbaarheid van de buurt (zowel woningen als de openbare ruimte) is na ruim een jaar buurtbeheer duidelijk toegenomen. Zowel het woningbedrijf als stadsdeelwerken met de BOP heeft daaraan een grote bijdrage geleverd. Voor de komende periode zal met name een aantal organisatorische zaken rondom de BOP beter vastgelegd dienen te worden.
- De objectieve onveiligheid (alleen gebaseerd op aangiften van vandalisme, inbraak en diefstal) neemt licht af. Het is (nu nog) moeilijk om aan te geven in hoeverre de criminaliteitspreventieve maatregelen uit het plan van aanpak daartoe hebben bijgedragen. In ieder geval lijken de inbraakpreventieve maatregelen (project 3) vruchten af te werpen. Deze maatregelen hadden ook tot doel om de onveiligheidsgevoelens terug te dringen. Hierover zijn echter geen cijfers bekend.
- De bewoners moeten nog meer betrokken worden bij het buurtbeheerproject. De aandacht zal vooral uit moeten gaan naar de groep allochtonen en naar het opzetten van activiteiten waaraan zowel allochtone als autochtone buurtbewoners deelnemen.

De meeste projecten uit het plan van aanpak volstaan om aan het bovenstaande een zinvolle bijdrage te leveren. Wanneer tegen deze achtergrond de stand van zaken met betrekking tot de 21 projecten wordt gezet, dan verdienen de volgende maatregelen prioriteit (tussen haakjes de projectnummers):

- het afronden van het aanbrengen van verlichting en raambeveiliging (3);
- het verder uitbouwen en versterken van de buurtwinkel (4), met inbegrip van de definitieve aanstelling van de tweede woonconsulent;
- het organiseren van kennisoverdracht over verschillende culturen (6);
- de kadervorming onder bewoners (12);
- het benaderen van jongeren en afspraken maken over vandalisme en asociaal gedrag (13) in het kader van de groep 'afglijdende' marokkaanse jongeren;
- het optimaliseren van de procesmatige en organisatorische kanten van de BOP (16);
- het vergroten van de toegankelijkheid van voorzieningen voor jongeren, in het bijzonder recreatieve voorzieningen (18).

Vooralsnog is er op basis van de criminaliteitscijfers geen aanleiding om nieuwe projecten te starten. Wellicht dat meer preventieve aandacht moet worden besteed aan het delict zakken/tassen rollen. De politie geeft echter al te kennen het delict serieus te nemen en intensiever te surveilleren op de markt waar het verschijnsel zich voornamelijk 'concentreert'.

4.4 Aanpak

Gedurende de eerste fase van het buurtbeheerproject Van der Pekbuurt heeft het accent voornamelijk gelegen op het (laten) inventariseren van de (sociale) problematiek in de buurt, op het (laten) opstellen van een plan van aanpak en op het (laten) opstellen van een organisatieadvies. Het organisatieadvies is vervolgens uitgevoerd en voorts is al vroeg met enkele projecten begonnen die ingrijpen op de fysieke problematiek in de buurt. Dit alles overziend kan gesteld worden dat buurtbeheer goed op de rails is komen te staan. Dit neemt niet weg dat nog enige zaken (extra) aandacht verdienen. Met name de welzijnshoek moet voor de komende periode meer geactiveerd worden, waarbij de nadruk dient komen te liggen op de allochtone bewonersgroep. In dit kader dient ook de definitieve aanstelling van de tweede woonconsulent geregeld te worden. Verder zal de aandacht de komende tijd uit moeten gaan naar de enquête onder buurtbewoners en kan tenslotte geëxperimenteerd worden met themabijeenkomsten.

De voorgestelde nadruk op de welzijnscomponent moet niet ten koste gaan van de fysieke component. Deze laatste component is het meest duidelijk zichtbare resultaat van buurtbeheer en draagt in zijn algemeenheid bij aan de overige, meer sociale maatregelen en projecten. Fysieke ingrepen zijn/blijven dus ook van groot belang voor de aanpak van de achterliggende sociale problematiek in de buurt, die de leefbaarheid bedreigt.

4.5 Conclusies

De eerste gegevens over de problematiek op het terrein van het wonen, de woonomgeving en de criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens laten een redelijk positief beeld zien. Het percentage woningmutaties is na enkele jaren achtereen gestegen te zijn in het eerste buurtbeheerjaar (1991) gestabiliseerd. Verder is de buurt volgens betrokkenen duidelijk schoner geworden en wijzen de aangiftecijfers van de politie op een langzame afname van de criminaliteit. Wanneer deze ontwikkelingen worden afgezet tegen de (sub)doelen van het project, dan kan geconcludeerd worden dat het buurtbeheerproject op de goede weg is. Voor de komende periode zijn, zowel in de organisatiestructuur als in het plan van aanpak, geen grote veranderingen noodzakelijk. Wel dienen de accenten wat meer richting welzijn te worden gelegd. Het versterken van het draagvlak voor buurtbeheer(projecten) bij zowel de maatschappelijke als de minderheden-organisaties als bij de (allochtone) buurtbewoners vraagt de meeste aandacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Algemeen

In het kader van de Amsterdamse projecten 'Preventief Buurtbeheer' is eind 1990 het buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt (stadsdeel Noord) van start gegaan. Het doel van het project is als volgt geformuleerd:

- het verminderen van de criminaliteit, overlast en aanverwante leefbaarheidsproblemen in de projectbuurt;
- het terugdringen van de gevoelens van onveiligheid;

Aangezien het ministerie van Justitie (Directie Criminaliteitspreventie) van mening is dat er via de integrale aanpak van buurtbeheer goede mogelijkheden bestaan om deze doelen te bereiken, is er onder andere aan het buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt een meerjarige subsidie verstrekt. Omdat deze ervaringen tevens van belang zijn voor andere gemeenten en stadsdelen, geldt hierbij als voorwaarde dat de gesubsidieerde projecten zorgvuldig geëvalueerd moeten worden. De Coördinator Bestuurlijke Preventie van de gemeente Amsterdam heeft Van Dijk, Van Soomen en Partners (DSP) opdracht gegeven om de evaluatie van de Amsterdamse projecten te verzorgen.

In deze rapportage wordt verslag gedaan van de voortgang van het buurtbeheerproject in de Van der Pekbuurt gedurende de periode eind 1990 - medio 1992. In dit laatste hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

5.2 Conclusies

De buurt:

Voor aanvang van het buurtbeheerproject had de Van der Pekbuurt te kampen met een toenemende woon- en woonomgevingsproblematiek en waren criminaliteit en onveiligheidsgevoelens duidelijk aanwezig. Na ruim anderhalf jaar is een aantal ontwikkelingen merkbaar. De woonproblematiek, in de zin van botsende woonstijlen tussen voornamelijk allochtone en autochtone bewoners, wordt ondermeer door de komst van de woonconsulent(en) slagvaardig aangepakt. Een eerste indicatie dat de aanpak van de woonproblematiek succes heeft, wordt ingegeven door de woningmutaties. Na een jaarlijkse stijging van het percentage woningmutaties sinds 1988 is in het eerste buurtbeheerjaar 1991 het percentage mutaties niet meer toegenomen. Vervolgens is de woonomgevingsproblematiek, die voornamelijk bestond uit vervuiling en graffiti in de buurt, naar de mening van betrokkenen zichtbaar afgenomen. De komst van de BOP heeft daaraan een positieve bijdrage geleverd. Tenslotte blijkt uit de aangiftecijfers van de politie dat de criminaliteit in zijn algemeen vanaf de tweede helft van 1990 langzaam afneemt. Met name de daling van het aantal woninginbraken, dat ook bij het Woningbedrijf wordt geconstateerd, duidt op een succesvolle aanpak van dit delict. Omtrent de onveiligheidsgevoelens, die voornamelijk onder de oudere buurtbewoners leefden, zijn nog geen gegevens bekend. Omdat deze onveiligheidsgevoelens voornamelijk gebaseerd waren op het aantal inbraken (en de slechte verlichting van de achterpaden, die inmiddels ook is aangepakt), mag verwacht worden dat ook de onveiligheidsgevoelens zijn verminderd.

De aanpak:

Met de start van buurtbeheer in de Van der Pekbuurt is de (sociale) woonproblematiek in kaart gebracht en mede aan de hand daarvan is een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak zijn in totaal 21 projecten opgenomen. Uit een analyse van het plan van aanpak met betrekking tot de maatregelenmix komt naar voren dat er binnen het buurtbeheerproject een gedifferentieerde aanpak van criminaliteit, overlast en onveiligheid in de Van der Pekbuurt is ontwikkeld, waarbij een redelijke balans aanwezig is tussen dader-, situatie- en slachtoffergerichte projecten. Naast deze projecten komen in het plan van aanpak ook projecten voor die een minder criminaliteitspreventief karakter hebben. Deze projecten zijn meer gericht op algemene voorlichting en op fysieke ingrepen. Wanneer het totale maatregelenpakket naast de aard van de huidige problemen wordt gelegd, dan behoeft het plan van aanpak voor de komende periode geen wijzigingen.

De uitvoering:

Met de uitvoering van buurtbeheer in de Van der Pekbuurt is zeer voortvarend van start gegaan. Van de in totaal 21 projecten zijn er 17 in gang gezet, waarvan er op dit moment 12 worden uitgevoerd en 5 in een voorbereidend stadium verkeren. Van de 4 projecten waaraan geen of nog nauwelijks aandacht is besteed, behoort er bovendien één tot de lange termijn maatregelen. Toch blijkt bij nadere bestudering dat met name de projecten die gericht zijn op allochtonen nog te weinig aandacht hebben gekregen. Zeker gezien de matige deelneming van allochtonen aan buurtbeheer(-projecten) en de constatering van de woonconsulent dat een allochtone groep jongeren dreigt af te glijden naar een crimineel niveau is dit een situatie die verandering vraagt.

In het buurtbeheerproject wordt gestreefd naar een proces- en effectevaluatie per maatregel of project. Tot op heden zijn interne evaluaties verschenen van de woonconsulent(en), de BOP en (min of meer) de organisatiestructuur. Over de buurtwinkel wordt binnenkort gerapporteerd, evenals de speeltuin en het niet specifiek in het plan van aanpak opgenomen Ramadanfeest¹⁸. Voor de komende periode zullen nog meer projecten intern worden geëvalueerd. Van belang daarbij is dat ook effectgegevens worden verzameld. Door Van Dijk, Van Soomeren en Partners is in dat kader een effectevaluatieplan opgesteld en door de Stibo is het plan opgevat om zelf op twee momenten een bevolkingsonderzoek uit te voeren.

De organisatie:

Het veranderen van de organisatiestructuur conform een uitgebracht advies kan als succesvol worden beschouwd. Uit een enquête onder direct betrokkenen bij de organisatie blijkt, dat zowel de respondenten uit het instellingenoverleg als het bewonersplatform de huidige structuur beter achten dan de voorgaande. Toch zijn er enkele aspecten die volgens de betrokkenen nog voor verbetering in aanmerking komen. Met betrekking tot het draagvlak is bijvoorbeeld de participatie van particuliere instellingen op het gebied van het maatschappelijk- en migrantenwerk onvoldoende aanwezig, evenals de participatie van (allochtone) bewoners. Verder verloopt de samenwerking tussen bewoners en instellingen nog niet naar behoren en is nog geen sprake van een duidelijke afstemming tussen de verschillende buurtbeheerprojecten.

¹⁸ In feite valt het Ramadanfeest onder kennisoverdracht over verschillende culturen (project 6). Buiten het feest zelf is voorafgaand veel informatie in de plaatselijke media verschenen over de achtergronden van de Ramadan.

Met het overgaan van de oude naar de huidige organisatiestructuur is ook het coördinatorschap overgedragen van het woningbedrijf naar het Stibo. Hiermee is goede ervaring opgedaan. Voor het einde van dit jaar staat weer een wisseling van het coördinatorschap gepland (naar stadsdeelwerken). Deze roulatie staat naar de mening van de huidige projectleider echter ter discussie. Afgesproken is dat de beslissing omtrent de eventuele volgende wisseling afhangt van het interne evaluatieverslag van het coördinatieteam, dat eind 1992 wordt verwacht.

Wanneer de bovenstaande conclusies worden vertaald naar de deelvragen, die bij de procesevaluatie centraal staan (zie par. 1.3), komt na de eerste periode van ruim anderhalf jaar het volgende beeld naar voren:

- **Hoe (en hoe goed) is criminaliteitspreventie ingebed in het buurtbeheerbeleid (organisatie, draagvlak, middelen)?**

Geconstateerd kan worden dat criminaliteitspreventie (inclusief de aanpak van onveiligheid) goed is ingebed in het buurtbeheerbeleid in de Van der Pekbuurt. Meer dan de helft van de projecten in het plan van aanpak heeft een duidelijk criminaliteitspreventief karakter. Vooral nog is er binnen de politie, woningbedrijf, stadsdeelwerken en Stibo als belangrijkste participanten in buurtbeheer ruim voldoende draagvlak aanwezig voor criminaliteitspreventie en vormen de financiën geen belemmering voor de uitvoering van de criminaliteitspreventieve projecten.

- **Hoe verloopt de implementatie en uitvoering van criminaliteitspreventieve maatregelen? Welke factoren werken belemmerend dan wel bevorderend?**

In hoofdstuk 3 staat voor alle 21 projecten de stand van zaken weergegeven. Uit dat overzicht kan geconcludeerd worden dat voortvarend met de implementatie en uitvoering van de meeste criminaliteitspreventieve maatregelen is begonnen, maar dat voor de komende periode een aantal projecten op dit vlak wel meer aandacht vraagt dan er tot nu toe aan gegeven is.

Als **belemmerende** factoren zijn in dit rapport de volgende aspecten aan de orde gesteld:

- onvoldoende draagvlak bij het particulier initiatief op het gebied van het maatschappelijk- en migrantenwerk en de (allochtone) bewoners;
- onduidelijkheid over de aanstelling van de tweede (allochtone) woonconsulent.

Als **bevorderende** aspecten kunnen worden aangemerkt:

- een uitgebalanceerd plan van aanpak, waarbij na te streven doelen en in te zetten middelen duidelijk zijn aangegeven;
- een goed opgezette organisatiestructuur;
- duidelijk zichtbare eerste resultaten voor bewoners;
- voldoende draagvlak bij de meeste betrokken instanties en instellingen;
- voldoende personele capaciteit (afgezien van de tweede woonconsulent) en financiële middelen voor de uitvoering van het buurtbeheerproject;

- **Welke relatie is er tussen deze factoren en de bredere buurtbeheeraanpak (bijv. verbeterde samenwerking, meer bewonersparticipatie)?**

De indruk bestaat niet dat de bredere buurtbeheeraanpak 'verantwoordelijk' is voor de belemmerende aspecten die hierboven staan aangegeven. Omgekeerd kunnen de bevorderende aspecten wel gerelateerd worden aan de bredere buurtbeheeraanpak. Door de aansluiting bij buurtbeheer verloopt de implementatie van de crimi-maatregelen beter dan bij de buurtpreventieprojecten met enkel crimi-maatregelen het geval was. Verdere uitwerking van buurtbeheer zal ook de crimi-projecten ten goede komen.

- **In hoeverre worden de problemen met de implementatie van criminaliteitspreventie in probleembuurten ondervangen of verminderd door de buurtbeheeraanpak?**

Zoals de situatie zich nu laat aanzien, is de buurtbeheerbeheeraanpak in de Van der Pekbuurt geschikt voor de implementatie van criminaliteitspreventieve projecten of maatregelen. Wellicht komt dit doordat de problematiek in de Van der Pekbuurt nog niet dermate voortgeschreden was, dat gesproken kon worden van een probleembuurt. Beantwoording van deze vraag is echter relevanter aan het einde van de experimentperiode, aangezien het vasthouden van successen op criminaliteitspreventief vlak op langere termijn doorgaans moeilijk is.

- **Welke voorwaarden moeten (dus) vervuld zijn, wil criminaliteitspreventie succesvol geïmplementeerd worden in dit type buurten?**

Op basis van de ervaringen tot nog toe in de Van der Pekbuurt en in andere buurten binnen en buiten de gemeente Amsterdam, kunnen onder andere de volgende voorwaarden genoemd worden voor een succesvolle implementatie van criminaliteitspreventie:

- een effectieve organisatiestructuur in de buurt;
- voldoende draagvlak bij de participanten op bestuurlijk en uitvoerend niveau;
- betrokkenheid van buurtbewoners;
- een gestructureerd plan van aanpak, waarin ten minste doelen, middelen, taakverdeling, planning en financiering van de afzonderlijke projecten zijn opgenomen;
- voldoende personele capaciteit en financiële middelen;
- een efficiënte registratie van gegevens en signalering van ontwikkelingen.

5.3 Aanbevelingen

Vanuit de conclusies in dit rapport zijn over de voortgang van het buurtbeheerproject Van der Pekbuurt een zevental aanbevelingen geformuleerd. Het merendeel van de aanbevelingen richt zich op het beter bereiken van (allochtone) bewoners. Het beter bereiken/participeren van de (allochtone) buurtbewoners in buurtbeheer kan dan ook in feite worden beschouwd als de hoofdaanbeveling voor het komende jaar. Dit is niet alleen belangrijk voor de verdere ontwikkeling van buurtbeheer als zodanig, maar zal tevens het bereik van de preventieve inspanningen met betrekking tot criminaliteit, overlast en onveiligheid vergroten.

- 1 Voor de komende periode van het buurtbeheerproject verdient het aanbeveling om te experimenteren met **themabijeenkomsten**, waaraan (betrokken) bewoners en instellingen gezamenlijk deelnemen en waarin een onderwerp (bijvoorbeeld verhogen participatie bewoners in projecten) of een project (bijvoorbeeld functioneren BOP) centraal staat. Dit kunnen zowel nieuwe als bestaande onderwerpen/projecten zijn. Vooralsnog lijkt twee keer per jaar een dergelijke themabijeenkomst voldoende. Het zou aardig zijn om aan ieder geval één van de themabijeenkomsten het thema 'welzijn' mee te geven, zodat welzijnsinstellingen en -organisaties worden geactiveerd. Het invoeren van dergelijke themabijeenkomsten moet de samenwerking tussen bewoners en instellingen verbeteren en biedt de mogelijkheid om het draagvlak van voornamelijk particuliere instellingen op gebied van het maatschappelijk- en migrantenwerk te vergroten.
- 2 Aan alle onzekerheid rond de **aanstelling** van de **tweede woonconsulent** dient een einde te komen. Uit de interne evaluatie van de woonconsulent blijkt dat er eerder teveel dan te weinig taken voor deze tweede woonconsulent zijn wegge-

legd. Ook de lage participatiegraad van allochtone bewoners in buurtbeheer(-projecten) en de projecten die (mede daardoor) voor de komende periode prioriteit genieten (zie 7), rechtvaardigen een tweede, allochtone woonconsulent.

- 3 Het verdient aanbeveling om zo snel mogelijk de **bewonersenquête** af te nemen, zodat onder andere geïnterviewd kan worden welke problemen er nog leven onder de buurtbewoners en hoe zij denken over buurtbeheer in het algemeen en de resultaten van het eerste jaar in het bijzonder. Aan de hand van de uitkomsten van de enquête kan de buurtbeheeraanpak voor het komende jaar in de Van der Pekbuurt worden aangescherpt.

De volgende aanbevelingen dienen om de organisatie verder te stroomlijnen.

- 4 De organisatiestructuur gaat uit van een jaarlijks **roulerend coördinatorschap**. Na het woningbedrijf Noordwest ligt deze taak momenteel bij de Stibo. Voor de komende periode staat 'formeel' weer een wisseling voor de deur, waarbij logischerwijs stadsdeelwerken als derde belangrijke betrokken partij bij buurtbeheer in aanmerking komt. Besloten is echter dat uit de interne evaluatie van het (eerste jaar) coördinatieteam zal moeten blijken of roulatie zinvol is. Deze evaluatie staat voor eind 1992 gepland.

Uit onderliggende rapportage blijkt, dat de projecten met een welzijnscomponent meer prioriteit verdienen dan de projecten met een uitgesproken fysieke component. Daarnaast laat het draagvlak voor buurtbeheer binnen de (voornamelijk particuliere) welzijnssector te wensen over. Vanuit dat gezichtspunt is het raadzaam om het voorzitterschap te handhaven bij het Stibo of anders bij de afdeling Welzijn van het stadsdeel of een andere welzijnsinstelling of -organisatie neer te leggen. In het laatste geval zou idealiter een allochtone coördinator gezocht moeten worden.

- 5 De **beleidsmatige betrokkenheid** van het **stadsdeel** (met name die van de coördinator Sociale Vernieuwing) dient met het oog op de buurtbeheerprojecten die elders in Amsterdam-Noord gaan lopen of worden opgezet groter te worden dan nu het geval is. De ervaringen in de Van der Pekbuurt zijn van belang voor de andere buurtbeheerbuurten. Een mogelijkheid is om de coördinator Sociale Vernieuwing op ad-hoc basis deel te laten nemen in het coördinatieteam. Daarnaast bestaat de kans dat voor buurtbeheer binnen het stadsdeel speciale ambtelijke coördinatoren worden aangesteld, die een of twee buurtbeheerbuurten in Amsterdam-Noord onder hun hoede hebben. Indien deze coördinatoren worden aangesteld, zal de beleidsmatige betrokkenheid vanzelfsprekend groter worden. Deze ambtelijk coördinator zal wel goed in de (buurtbeheer-)organisatie ingepast moeten worden, waarbij met name de relatie tussen buurtbeheercoördinator en ambtelijk coördinator duidelijk moet zijn.

- 6 De **afstemming** tussen de verschillende **buurtbeheerprojecten** wordt zowel door de vertegenwoordigers uit het instellingenoverleg als uit het bewonersplatform als matig beschouwd. Aan deze afstemming moet de komende periode gesleuteld worden. Dit is vooral een taak voor het coördinatieteam, maar ook het bewonersplatform en het instellingenoverleg kunnen hieraan een positieve bijdrage leveren. Te denken valt aan het breder verspreiden van notulen en het meer uitgebreid doorspreken van de afzonderlijke projecten. Op projectniveau is het belangrijk dat het buurtkrantproject (2) verder wordt uitgewerkt.

De laatste aanbeveling is gericht op de projecten uit het plan van aanpak.

- 7 Voor de komende periode verdienen een viertal **projecten** uit het plan van aanpak prioriteit. Het gaat hierbij om de projecten kennisoverdracht over cultu-
ren(6), kinderopvang (11), kadervorming onder bewoners (12) en voorzieningen
voor jongeren (18). Met deze projecten, die nog niet of nauwelijks van de grond
zijn gekomen, moet de passieve houding die allochtone buurtbewoners aannemen
richting buurtbeheer doorbroken worden. Tenslotte dienen min of meer vanzelf-
sprekend alle inspanningen ten behoeve van de criminaliteitspreventieve projec-
ten te worden gecontinueerd.

Bijlage 1: Samenhang projecten buurtbeheerplan Van der Pekbuurt

